

Norsk Folketidning

No. 6.

Dette Blad udkommer hver
Lørdag.

Christiania den 8 Februar 1868.

Fierdingaarlig: fint Papir 48 f.,
simpelre 30 f.

3 Die Merg.

Indhold:

Thor og Mari. — A-B-C-Stol for Skøtølere (med
Udførelse). — Om Forslaget til en ny Foreningsakt. — Love-
gaarden i Alhambra (med Udførelse). — Stordøens nye Se-
minarium (med Udførelse). — Christiania. — De sidste Be-
givenheder. — Nyheder.

Thor og Mari.

(Af Hans Masumb.)

III.

„Djupgruben“ havde Navnet af sin Dybde. Den
laa paa en Bjergknab lidt højere end Dalen ne-
denfor. Det Vand, som daglig blev pumpet op
fra Grubehullets Bund, var frosset til en vid
Is, der strakte sig fra Grubehullets Abning og
langt ned i Skogen.

Andendag Jul var kommen, og den omtalte
Moro paa Isen begyndt. Nogle for udover den
skraatliggende Is paa Kjeller, Andre paa Skjter.
Det var forfærdeligt koldt; men det brød de sig
ikke om.

Endelig fandt de paa at titte ned i Grube-
hullet, og nu gjaldt det om, hvem der var den
driftigste til at gaa udpaa Kanten.

Mari Mastad mente, at hun kunde gaa læn-
gere udpaa, end Nogen hidtil havde gjort, og
saa krøb hun lige ud paa Kanten og lagde Haan-
den paa en af de
Planter, som i fors-
vis laa over Gullet.

„Mari!“ raabte
Thor.

Hun vendte An-
sigtet om og saa
paa ham, men idet-
samme gled hun.

„Na, Thor!“ løb
det fra Gullet Ab-
ning, og Mari for-
svandt i det hæl-
mørke Dyb.

Thor stod lig-
bleg og vred Hæn-
derne.

Nu havde Ar-
bejderne taget bort
den øverste Stige,
for at Ingen skulde
gaa ned i Gruben
i Julehelgen. Det
var altsaa umuligt
at klatre ned.

Ved Siden af
Grubens Abning
stod et Vindspil,
der brugtes til at
vinde Malm op fra
Bunden med. Det
drevs i Arbejds-
tiden med Heste.

Til en Trosser, der kunde vindes af og paa Vind-
spillet, var der fæstet en Bøtte, hvori Malmen
lagdes. Paa Spillet's anden Side var en lig-
nende Trosser, der blev vindet op, medens den
første blev vindet ned. Den ene Bøtte laa nu
oppe tæt ved Grubens Kant.

Thor saa paa Bøtten. Han vidste, at den
anden Bøtte nede i Dybet var tom, saaat den
med Lethed vilde kunne vindes op, om han gik
i den Bøtte, som laa oppe og blev vindet ned. Men
Thor vidste ogsaa, at det var Hestearbejde at drive
Bunden, selv om der ingen Malm var i Bøtten.

„J maa kunne vinde mig ned,“ sagde Thor
og gik borttil Bøtten, „men opigjen — ja, derfor
faar Gud raade,“ sagde han og sad idetsamme
over Bøtten, stødte sig og Bøtten ud fra Kanten
og hang nu over Afgrunden.

Alle sprang strax til Bunden; men inden de
begyndte at drive den, sagde En: „Thor, der er
da vel intet Haab om Liv?“

„Hvis hun faldt ned ved den østre Side af
Gullet, hvilket jeg næsten tror, kan hun have stand-
set paa „Doropallen,“ og da kan der endnu være
Liv; men faldt hun forbi den, saa ligger hun
knust over hundrede Alen nede i Sjeldet, og —
men vind nu paa!“ sagde han skjælvende i Maalet.

„Graabergpallen“ var en fra Gullet's østre
Side fremstaaende Affats henimod tretti Alen fra
Abningen.

Vindespillet begyndte at bevæge sig, og Thor
gled langsomt ned i den mørke Afgrund, hvor
han vilde lede efter sin Mari og maaske finde
hendes Lig.

Saa snart han troede at være i Nærheden af
„Graabergpallen“, raabte han, ret som det var:
„Mari! Mari!“

„Thor!“ lød det neppe hørligt tæt ved ham,
og idetsamme berørte Bøtten Graabergpallens Side
og holdt netop paa at gaa forbi og ned til Bunden.

I et Øjeblik var han oppe paa Affatsen og
drog Bøtten efter sig; men Trossen vedblev at
gaa forbi og ned mod Bunden, saa han nu fik
forfærdelige Anstrængelser med at holde Bøtten
tilbage, da Trossen vilde trække den efter sig.

„Rør Dig ikke!“ sagde han. „Hvis Du rø-
rer det allermindste paa Dig, kan Du let komme
til at falde ned til Bunden.“

Men hun rørte sig ikke; han fik intet Svar
heller.

Trossen gik fremdeles ned, og det blev van-
ffeliger og vanskeliger for ham at holde Bøtten
oppe; det var et fortvilet Arbejde. Men ime-
dens var der ogsaa et Arbejde inde i hans Bryst;
Hjertet slog haardere og raskere, Bryttet steg og
faldt, steg og faldt; han vidste endnu ikke ret,
hvordan det var med Mari. Han havde hørt
hendes Maal — maaske for sidste Gang.

Endelig var Trossen gaaen helt af Vindespillet
deroppe, og nu
skulde den vindes
paa igjen. De
havde det værste
igen. De arbej-
dede, saa Sneben
randt, og endda
var det saavidt,
Bunden rørte sig.

Efterat de havde
holdt paa en lang
Stund, stod det
rent stil, og de saa
modløse paa hin-
anden.

„Vind paa i Jesu
Navn, hvis J vil
se Mari og mig i
Lige mer!“ lød
det utydeligt op
fra Dybet.

Det gav nye
Kræfter, og en
Stund efter kom
Thor og Mari op
i Lyset.

Thor sad over
Bøtten med den
ene Arm om Tross-
sen og den anden
om Maris Liv;
hun stod ligesom
paa Knæ paa Bøt-

A-B-C-Stol for Skøtølere.

tefanten, laa med sit Bryst mod Thors, og hendes Hoved hvilte paa hans Arel.

"Lever hun?" raabte Alle.

"Hendes Bænde er vaad og kold; men hendes Hjerte slaar, saavidt jeg kan mærke det, mod mit Bryst."

"Gud være Lov!" lød det fra mange Munde.

Med stor Fare for, at det skulde bære ned igjen, fik man dem frem paa Kanten.

Mari blev nu indpakket i alle de Klæder, som kunde undværes, og lagt paa en Kjelke. Medens dette foregik, vendte hun altid Øjnene mod den Kant, Thor var; hun havde ogsaa rørt Hænderne et Par Gange; der var altsaa endnu Liv.

Og saa gik Toget raskest hen til Aastad. Thor fulgte ogsaa med, fast han neppe kunde gaa.

Da de kom paa Aastadjordet, mødte de Gunnar. Da vendte Thor tilbage, gik ud af Jorden, satte sig paa Snebrauten ved Vejen og saa længe borttil Aastadhjæne. Endelig stod han op og forsvandt i Granstoggen paa Vejen til Grubebakken.

Mari blev liggende længe syg. Mange Gange bad hun Faderen, at Thor maatte faa Lov til at komme derbort engang; men Faderen svarede: "Det gaar ikke an, Mari. Det vilde være det samme som at give ham Ja, og det skal aldrig ske."

Det led langt udpaa Vinteren, inden Mari blev frisk igjen. Thor og Mari havde ikke seet hinanden siden Andendag Jul.

IV.

Fra Bunden paa "Djupgruben" havde man i det sidste Aar mineret en Sidegang vandret ind i Fjeldet; den kaldtes "Saaven" og var henved femti Alen lang.

Inderst i Enden paa denne Gang viste der sig flere store Sprækker i Fjeldet, og Ingen gik gerne til Arbejde herind.

Nu var der boret og ladet fire Miner, som skulde tændes, derinde; men Arbejderne stode og saa paa hinanden nede i Hovedgrubens Bund; de vare rædde Allesammen.

"Du, Thor, plejer at være den Dristigste," sagde En.

"Jeg skulde ikke have været ræd for at gaa, hvis I havde lydt mig ad og taget dobbelt saalange Lunter," sagde han.

"Da har Minerne ikke kommet til at gaa af før imorgentidlig," sagde en Anden.

Gunnar Aastad lo og saa haanligt paa Thor.

"Er Du ræd? — Nu skulde Mari Aastad høre Dig," sagde En.

Thor blev rød over hele Ansigtet, tog en brændende Fakkell og lagde ind i "Saaven" uden at sige et Ord. De øvrige Arbejdere stode og saa ind efter ham.

Der tændte han en Lunte, saa den anden; men ved den tredie blev han staaende en lang Stund. Krudtet i Luntten maatte være blevet vaadt.

"Thor, Thor! Skynd Dig tilbage, Du bliver staaende og pusle der forlænge!" raabte de til ham.

Endelig var ogsaa den tredie Lunte tændt, og han nærmede sig den fjerde.

"Dunn!"

Der gik den første Mine, saa Fjeldet skjald, og de løsrevne Klippestykker for med et forferdeligt Brag mod de haarde Bægge derinde.

Hele Gangen blev fyldt med Krudtrøg; men igennem Krudtrøgen kunde de, saavidt det var, se Fakkelen bevæge sig op og ned. Var Thor uskadt, og kom han tilbage, eller var det en Afstedshilsen?

"Hils Mari!" lød det indenfra.

"Dunn!"

Og den anden Mine gik med samme Bulder som den første; nu var Fakkelen slukket, og ikke en Lyd hørtes indenfra. Nu holdt Luntten til den tredie paa at brænde.

"Dunn!"

Der gik den; men dette "Dunn" havde et Brag efter sig, der rystede Fjeldet, somom det skulde vendes op og ned og knuses.

"Saaven" var falden igjen. Og Thor?

Ja, derinde var hans Grav — hundrede Alen nede i Fjeldet. Sidegangen blev ikke optagen igjen; en Maanedstid efter blev "Djupgruben" sløffet og fyldtes langsomt med Vand.

Flere af dem, der fra Hovedgrubens Bund havde været Vidner hertil, bleve lemlæstede, da der her af Rystelsen foregik et mindre Nedfald. En af disse var Gunnar Aastad. Han blev kjørt hjem og rejste sig aldrig paa Benene mer; Fødderne vare knuste.

"End Thor?" sagde Mari, da Faderen blev haaren ind i Stuen. Faderen rystede paa Hovedet, men svarede ikke.

En af dem, der havde bragt Gunnar hjem, fortalte hende imidlertid, hvordan det var gaaet til, og frembar Thors sidste Hilsen.

"Far, Far!" raabte Mari, for ud af Stuen og tog Vejen til Gruben.

Her satte hun sig oppe paa Berget og kaldte paa Thor.

"Thor! — Thor! — Thor!" sagde hun, ret som det var.

Men han kunde ikke svare hende nu.

Imidlertid laa den syge Fader paa Sengen og ventede paa sin Datter. Hun kom bleg og taus, og det Blik, som mødte hans, gik til hans Hjerte som Knivstik.

"Hvor har Du været, Mari?" spurgte han med svag, lidende Stemme.

Intet Svar.

"Har Du været ved Gruben?"

Intet Svar.

"Hvorfor svarer Du mig ikke da?"

Hun saa paa ham med sine mørke, taarefyldte Øjne; men hendes Læber vare haardt sammenpresede.

Saaledes gik en hel Uge. Faderen bad rørende om idetmindste et Ord af sin Datters Mund; men der var intet at faa. Hun talte kun, naar hun sad oppe paa Grubeberget og kaldte paa Thor.

Faderen led forferdeligt. Doktoren havde sat Benene af. Imidlertid manglede han ikke Pleje; Mari var utrættelig i at stelle om ham. Men Mari talte ikke; det plagede Faderen mest.

"Men Mari, gjør for Guds Skyld og tal!" sagde han en Dag. "Du dræber mig før Tiden, Mari."

"Var ikke Thor af et bra Folkeslag?" spurgte hun uden at se paa ham.

"Jo", svarede han.

"Haaber Du at faa gjense ham i Himlen?"

"Jeg ved ikke, om jeg tør."

"Vilde Du gjerne da?"

"Ja. — Men hvad mener Du, Thor tænkte om mig?"

"Ja, nu saa —" sagde hun, vendte sig om, saa blidt paa Faderen og lagde Haanden paa hans Bænde. "Var ikke ræd for, at Thor har noget imod Dig nu, Far!"

Nu kunde hun glemme baade Faderen og Thor i det samme Hjerte.

Det er nu længe siden, Gruben blev sløffet, og Gunnar Aastad og hans Datter har længe hvilet under den grønne Tue.

Dybt nede under den kulsorte Vandflade, som er det Eneste, man nu kan se af "Djupgruben", hviler Thor.

Og naar de gamle Grubearbejdere fortæller sørgelige Historier fra den Tid, "Gruben gik", ryste de paa Hovedet, se sørgmodige ud og sukke; og de gamle Graner ved Grubens Kant sukke ogsaa, naar Vinden farer gennem Skogen, højer deres Kroner og kruser Vandet i Grubehullet.

De gamle Graner vare Vidner, dengang de var smaa.

A-B-C-Stol for Skøjteløbere.

I de sidste Aar er Skøjteløbning bleven en saa almindelig Idret, at det ikke kan andet end glæde Enhver, der har et aabent Blik for "Publikums Sundhed." Af Erfaring ved jo alle Skøjteløbere, at deres Idret er en ligesaa sund som behagelig Udspredelse, der styrker og beliver i højere Grad end et helt Apothek; og paa denne Erfaring synes det store Publikum at stole; thi Skøjteklubber og Skøjtebaner bliver nu ikke alene i Udlandet, men ogsaa hos os mere og mere almindelig, ja, be-

tragtes snart sagt som en Nødvendighed for en større By.

Men saa gjerne end Mange vil løbe paa Skøjter, saa vanskeligt er det ofte for dem at iverksætte dette sit Duffe. Skøjteløbning er en Kunst, der maa læres og indøves, førend man kan have noget godt af den; men de første Begyndelsesgrunde er saa brogede og giver Vedkommende selv et saa klodset Væsen, at ikke saa Herrer og især mange Damer heller give Slip paa Fornsøjlen og den sundhedsforbedrende Kunst end ville være Gjenstand for de Indøvedes Latter og Medlidenhed. For at undgaa Skøjteløbningens lattervækkende A-B-C eller for idetmindste at give Begyndelsesgrundene et mindre Præg af Klodsethed, har man i England efter amerikansk Mønster opfundet en A-B-C-Stol for Skøjteløbere, hvoraf en Sort er afbildet foran i vort Blad. Saa danne A-B-C-Stole have ogsaa den Fordel fremfor Dvæls paa Trifod, at Eleven mindre udsættes for Fald eller Ulemper paa Grund af sin Ubehjælpelighed. For at befordre Skøjteløbningen burde derfor enhver Skøjteklub her i Landet anstafte sig saadanne A-B-C-Stole til Afbenyttelse for dens Medlemmer. At Klubberne derved vilde faa en hel Del Medlemmer og saaledes ogsaa en velkommen Forøgelse i sine Hjælpemidler er selvfølgelig.

Stolens Indretning er formentlig saa simpel, at enhver Snedker vil kunne forfærdige den efter omstaaende Tegning; Erfaring vil snart vise, hvilke Forbedringer der kan gjøres med den.

Om Forslaget til en ny Foreningsakt.

Af B. Dunfer.

IV.

Det nye Udkast gjør i Henseende til Udenrigsministerens Stilling intet andet end at ophøje den faktiskke Tilstand til Rigsaktsbestemmelse, hvilket i vore Dine er det værste, der kunde skee, idet Norge paa denne Maade ikke alene ikke kommer til at nyde lige Ret med Sverige, men frastriver sig Retten og erkjender i selve de Anliggender, der ere de eneste, som Unionsakten har gjort til fælles mellem Nagerne, ingen Fordring paa Ligeberettigelse at have.

Spørger man, hvad Aarsagen skulde være til, at Norge saaledes skulde slutte formelig Kontrakt med Sverige om vedvarende at indtage den nuværende Stilling, hvorefter dets Børn alene skulde kunne beklæde underordnede Poster i det Departement, der styrer Landets udenrigste Anliggender, saa svarer man naturligtvis, at det største Onde i Unionsforholdet er Splid og Uenighed, og at Norge ingen Nytte kan have af at vedblive at holde fast ved en Fordring, som det alligevel ikke kan sætte igennem.

Men disse Grunde kunne ikke taale nærmere Underjøgelse. Det er ikke sandt, at Forholdet fremkalder Splid og Uenighed. Det er ikke Norge, der fordrer Unionsakten forandret eller ny Ordning af de diplomatiske Sagers Styrelse. Lige siden Kong Oscars Thronbestigelse i 1844 har der i Norge kun været Tilfredshed med Unionen, som den er. Det er ikke Norge, men alene Sverige, som siges at være misfornøiet, og Sveriges Misfornøielse angaar netop ikke de diplomatiske og øvrige udenrigste Sager. Skulde her være nogen Misfornøielse fra svensk Side, saa maatte det være over, at Norge ikke vil give formelig Erkjendelse om, at det nyder sin fulde Ret ved ikke at have lige Andel med Sverige i disse Anliggendes Bestyrelse. Men selv denne Misfornøielse, vil man vel sige, er et Onde for Unionen og en Fare for den, og naar Norge i ny Rigsakt giver gyldig og bindende Erkjendelse for ingen Ret at have ligooverfor Sverige i dette Anliggende, saa at altsaa den ved ny Rigsakt bestemte Tilstand bliver stemmende med den for Tiden i Gjæringen forhaandenværende, saa maa Norges Misfornøielse bortfalde, og dermed bortfalder tillige Sveriges, som nemlig kun er Misfornøielse med Norges Misfornøielse.

Til dem, som virkelig skulde ville vedstaae den Mening, at Norge har at søge sin Frelse, ikke i at paa-see sine Rettigheder bevarede, ikke i Udviklingen af sine egne Hjælpemidler, eller overhoved hos sig selv, men derimod først og fremst i at bringe Sverige til at være tilfreds med Unionen, om end Mide-

maatte være, at Norge opgav, hvad der for det giver Unionen Værd, til dem have vi intet at sige.

Mere kunde der synes at ligge i den Indvending, at da Norge alligevel ikke kan sætte sine Fordringer igjennem og ikke kan opnaae en fordelagtigere Stilling i Unionen end den, det indtager, saa kan der kun komme Skade, men ingen Nytte af, at det negter at give Afkald paa Rettigheder, som det alligevel ikke kan faae erkjendte. Men der er en himmelvid Forskjel mellem paa den ene Side at undlade at fordrø sin Ret anerkjendt i Gjærning gennem Forandring af bestaaende Institutioner og paa den anden Side at frastrive sig og give formelig Afkald paa sine Rettigheder. Det er i denne Forskjel, at Livets hele Haab og Fylde ligger for hver den, hvis Styrke ikke svarer til hans Ret. Retten og Sandheden har altid det i sig, at den kan vinde Seier og blive til Virkelighed, medens Overmagten, hvor overvældende den end kan være, dog altid har den indre Skade og Svagheit, som bestaar i, at Magt aldrig bliver til Ret. Ligesaa langt derfor, som vi ere fra at troe, at Norge for Tiden bør fordrø større Andel i Bestyrelsen af de fælles udenrigske Anliggender, end det nu har, ligesaa langt ere vi fra at ville give Afkald paa Norges Ret til i Unionen at indtage en med Sverige fuldkommen lige Stilling med Hensyn til de diplomatiske og øvrige udenrigske Anliggender.

Den fredelige Krig, der føres mellem Individer og Nationer om Forholde af denne Beskaffenhed, har samme Betingelser, som den Krig, der føres med Blod og Jern. Naar ikke den ene Part aldeles ligger under og ubetinget maa finde sig i de Vilkaar, Seierheren foreskriver, saa er Fredsslutningen sædvanligvis alene en Stadfæstelse af den ved dens Afslutning forhaandenværende Tilstand. Hvad man vil vinde ved Fredsslutningen, det maa man først have erobret i Krigen, dette er Reglen baade i de store og de smaae Krige og Kampe, hvori Nationernes som Individernes Liv bestaae. For at faae lige Ret med Sverige i Unionens Repræsentation mod Ulandet og i de udenrigske Anliggendes Bestyrelse gennem et fælles Udenrigsdepartement anerkjendt ved Rigsaktsbestemmelse, maa vi først have skaffet os faktisk Besiddelse af den lige Ret, vi ville have erkjendt. Denne Besiddelse kan ikke tages, naar det behager os, og kan ikke erhverves, ikke engang ønskes erhvervet, uden med Sveriges gode Villie og Samtykke. Men saalænge Nationen ikke har sigtet sig selv og gjort sig uærdig til Forsynets Hjælp, kan Hjælpen altid komme. Magtens og Lyffens Hjul i den politiske som i Jdeernes Verden svinger ustandselig rundt. Meget af hvad der var vore Bedsteforældres Visdom er Daarskab for os, meget af vor Visdom vil blive Daarskab for vore Børnebørn, hvis Børnebørn maa see ville finde, at hvad vore Bedsteforældre ansaae for Visdom, medens vi forfaste det som Daarskab, i mange Henseender var mindre ufornuftigt end meget af det, hvori vi fandt vor Visdoms Triumf. Paa samme Maade med politisk Magt og politiske Rettigheder, der ere Jdeernes og Anstuelsernes Børn. Saalænge Retten ikke fra vor Side er opgivet, kan det til enhver Tid hende, at Sveriges Statsmænd lære at indsee, — vi feile neppe ved at antage, at Begyndelsen dertil allerede er skeet, — at Norges Udelukkelse fra Befatning med de udenrigske Anliggender er saa langt fra at give Sverige nogen Fordel, nogen Magt eller endog blot noget ydre Skin deraf, at Sverige ikke ved noget Middel kraftigere kunde hæve Unionens og derved sin egen Anseelse og Indflydelse paa Verdens Begivenheder, forsaavidt der overhoved kan være Tanke om nogen saadan Indflydelse, end ved fuldt ud med Broderlandet at dele Befatningen og Ansvar og dermed tillige Interessen og Kjærligheden for det Store i Unionen, som er det Enhedsforhold udad, af hvilket det jo maatte være, at den Enhed indad, som Sverige attraaer, skulde voge frem. Det kan til enhver Tid hende, at Sveriges Statsmænd lære at indsee den Sandheit, som Tiden synes at ville bringe mere og mere ind i den sociale og politiske Videnskab, at Andres Udelukkelse ikke er det samme som egen Lykke, at det at gavne sig selv ikke er det samme som at skade Andre, men at tværtimod det sande, virkelige, blivende Gode for Nationerne som for de Enkelte kun er det, der ikke er noget Onde for nogen. Det kan til enhver Tid hende,

at Sveriges Statsmænd lære at indsee, at Unionens Befæstelse og Styrkelse først og fremst maa søges i at gjøre den elsket af Nationerne selv, og at Kjærligheden ikke kan tilveiebringes uden ved Velgjærninger, ikke ved Berøvelser og Tilfidefættelser. Er de udenrigske Anliggendes Bestyrelse en Byrde, saa fordrer Unionens Bestaaen, at denne Byrde skal bæres af begge i Forening, og at ingen af Parterne maa kunne, end sige være pligtig til at stille for sig ved at betale istedetfor at gjøre Tjeneste. Er den et Gode, en Magt, en Hæder, saa fordrer Unionens Lære med samme Nødvendighed, at Sverige ikke vil holde paa dette Gode som et forlods Udbytte for sig, derved fastholde Adskillelsen og Splittelsen, at det vil opgive sin Fordring paa alene at repræsentere begge Riger og ophøre med gennem denne Fordring ligesom at holde Norge for Die den Usandhed, at Unionen kun sigter til Sveriges ikke Norges Vel, ikke er skeet for Norges, men alene for Sveriges Skyld. Men hvad enten den er et Onde eller et Gode, eller den, hvad der er det sande, er den Blanding og Forening af begge Dele, som udgjør Nationernes som Individernes Liv og Tilværelse, saa er det vist, at Unionen ikke kan trives, saalænge de udenrigske Anliggendes Bestyrelse er forbeholdt Sverige som en Forret ligeoverfor Norge. Det kan til enhver Tid indtræffe, at der i Sveriges Bestyrelse komme Mænd, der indsee, at den Kjærlighed til Foreningen og Sverige, som man i Sverige troer at faae fra Norges Side, ikke kan tilveiebringes og vindes ved Udelukkelse fra de Goder, som Foreningen skulde bringe, og at Sverige er saa langt fra at faae mere ved denne Norges Udelukkelse, at det tværtimod er mindst ligesaa meget tabende derved som Norge. Det kan derfor til enhver Tid hændes, at Sverige byder Norge fuld Andel i de diplomatiske som i alle andre Anliggender, der skulde være fælles, og at det vil søge sin Lykke, sin Fordel, sin Ret i at fordrø, at Norge skal modtage sin fulde Andel i baade Bestyrelsen af og Ansvar for de udenrigske Anliggender med sine Farer, sine Byrder, sine Smertes og Glæder, sine Skuffelser og sine Fortrøstninger.

Norge maa derfor ikke erkjende, at der ikke rettelig tilkommer det samme Stilling mod Sverige i Henseende til de udenrigske Anliggender som i enhver anden Henseende, og det kan efter vor fulde Overbevisning kun være til Skade, for Unionens, altsaa ligesaa vel for Sveriges som for Norges Fremtid, dersom Norge indlader sig paa at erkjende en ny Rigsakt, hvori det ikke erholder fuld Ligeberettigelse med Sverige i Henseende til de udenrigske Anliggender.

Flere end de tvende i det Foregaaende behandlede Bestemmelser om Kongens Residentis og om de udenrigske Anliggender findes ikke i Udkastet af den Natur, at de kunne siges enten at tage fra eller lægge til noget i den Ligeberettigelse mellem Rigerne, der er bestaaende i den Maade, hvorpaa den nu gjældende Rigsakt bringes til Anvendelse.

Vistnok kan det paa en Maade siges, at Norge vilde vinde ved Bestemmelsen i § 22, om at flere af de vigtigste diplomatiske Sager, saasom angaaende Forbund og Traktater og andre lignende skulde foredrages for Kongen i sammensat Statsraad, hvorved det nemlig bevirkes, at ogsaa Kongens norske Raad bliver hørt. Men denne Bestemmelse er ikke anderledes ny, end forsaavidt det herved bliver udtrykkelig foreskrevet, hvad alligevel altid har været iagttaget, at Sager, der i sine Følger kunne blive afgjørende for Krig eller Fred, Sager, der for at bringes til endelig Afslutning fordrø Nationalforsamlingernes Beslutninger, ere blevne behandlede i sammensat Statsraad, som efter Omstændighederne i disse Tilfælde maatte blive det svenske Statsraad, forstærket med den i Stockholm værende Afdeling af det norske Statsraad. Det er os ikke bekjendt, at den svenske Udenrigsminister har anseet sig berettiget til udenfor Statsraadet eller i det saakaldte ministerielle Statsraad at aftale eller erhverve kongelig Stadfæstelse paa Alliancetraktater, Garantitraktater, Handels- og Søfarts-Konventioner og deslige, noget hvortil det vistnok heller ikke har været den svenske Regeringsforms Mening at give ham Magt. Det sammensatte Statsraads Myndighed er saaledes ikke i denne Henseende udvidet ud over, hvad der allerede forhen i Gjærningen var gjældende, og det er følgerig vist, at den i Udkastets § 1 optagne Sæt-

ning om Ligeberettigelsen ingen Del har i Bestemmelsen.

Karakteristisk er det derimod, at det kun er Ansvar, men ikke Magten, som Udenrigsministeren efter Bestemmelsen deler med det øvrige Statsraad. Den svenske Regeringsforms § 32 foreskriver, at i det saakaldte ministerielle Statsraad, hvor kun Udenrigsministeren og et tilkaldt andet Medlem af Statsraadet er tilstede, udnævner Kongen Sendebud hos fremmede Magter og Embedsmænd ved Gesandtskaberne. Det er naturligt, at mod dette udtrykkelige Bud kunde Gesandternes og deres Betjenings Ansættelse ikke bringes ind i det samlede Statsraad, saalænge den svenske Grundlov stod uforandret. Men heller ikke nu ved det nye Rigsaktsudkast har man villet forandre Regeringsformens § 32 og føre Gesandternes og alle hos dem fungerende Embedsmænds Ansættelse over i det unionelle Statsraad, uagtet Gesandterne og de under dem Ansatte ere og erkjendes at være Norges ligesaa vel som Sveriges Tjenestemænd.

Med Hensyn til det unionelle Statsraads Sammensætning, da var Norges Ligeberettigelse ligesaa fuldstændig anerkjendt i den gamle Rigsakts Forskrift om sammensat svensk-norsk og norsk-svensk Statsraad, som nu i Udkastets Bestemmelse om det ene faste og uforandrede unionelle Statsraad.

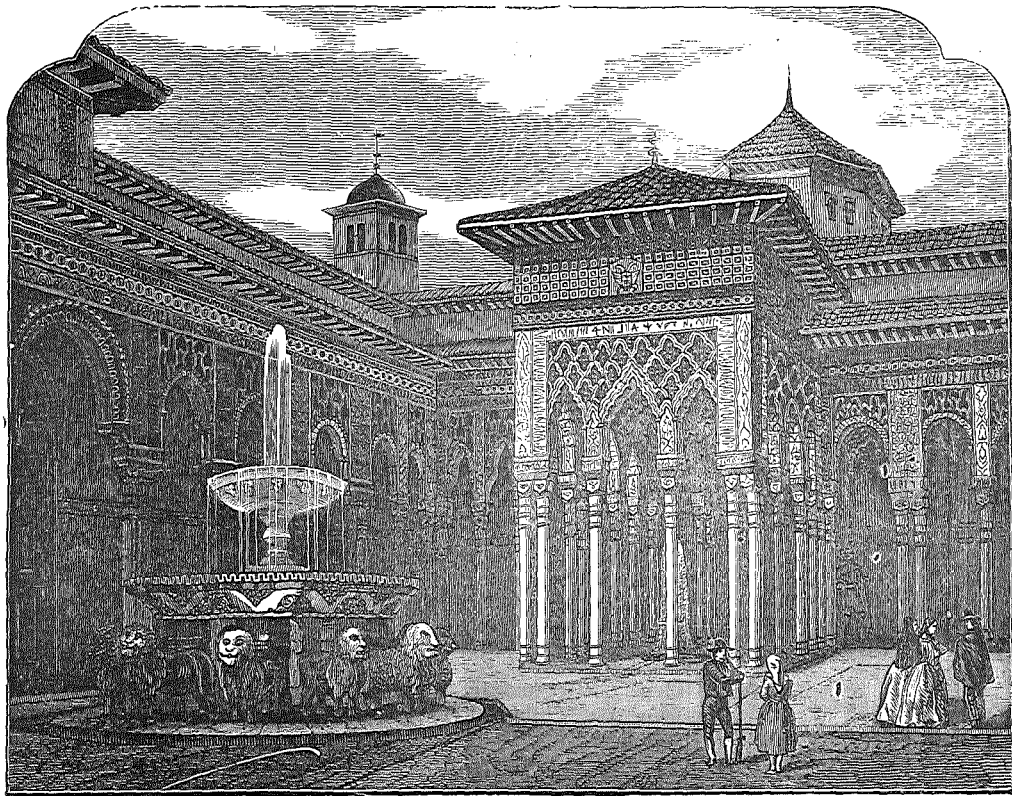
Altsaa i Udkastet har Sætningen om Ligeberettigelsen ikke alene ikke baaret nogensomhelst positivt Frugt for Norge; men den har ikke engang kunnet afværge, at de enkelte Forskrifter, hvortil den henviser, have berøvet Norge den Ligeberettigelse, det nød i den gjældende Rigsakt og gjort den Norges underordnede Stilling, der hidtil kun var en i den gjældende Unionskontraktens Bestemmelser ikke paaregnet Følge af tilfældige Forholde, fra kun at være faktisk mulig til at blive en Del af Unionskontraktens udtrykkelige Indhold.

Kunne vi da vente, at Frugterne skulde blive at finde udenfor den foreslaaede Rigsakt, og at den almindelige Sætning, der ikke er almenlydig i Udkastets virkelige Indhold, skulde vise sin Magt og Virkning ved de senere Rigsakter, for hvilke Udkastet aabenbart kun er at betragte som en midlertidig Forløber? Med andre Ord: Skal det Unionsparlament, som ved næste Revision skal indføres, nu i Kraft af Udkastets § 1 sammensættes af lige mange Medlemmer fra begge Riger? Der kan ikke være mindste Tvivl om, at dersom Norge gjorde en saadan Fordring, vilde det vise sig, at Sætningen i § 1 endnu langt mindre kunde værges udenfor Rigsakten, end den havde kunnet værges selve den lille Tue, som den skulde hvile paa. Hans Excellence den svenske Justitsminister opgiver ikke sin Paastand om, at Ligheden og Ligeberettigelsen kun medfører Ret til en saadan Andel i Rettigheder, der svarer til hvad man bærer af Byrder og Skatter og udreder af Mandskab til Unionens Stridsmagt, og at Sverige vilde blive forhaanet og ydmyget ved et Fællesparlament, i hvilket det ikke engang havde halvt saa stor Repræsentation i Forhold til sin Folkemængde, i Forhold til de Soldater, det stiller, og i Forhold til de Skatter, det betaler, som Norge. Mod disse Paastænde vilde det lidet nytte os at komme med Sætningen i Udkastets § 1, naar dette var den gjældende Rigsakt. Men saalænge den Grund, hvorpaa man staaer, er den nugældende Rigsakt med tilhørende Kongens Budskab af 12 April og Stændernes Beslutninger om Rigsakten, saadanne som de findes i Konstitutionsudskottets Redaktion af 10 Mai 1815, vil det ikke være nær saa let at afvise Norges Paastand om, at Ligeberettigelsen uden Hensyn til Folkemængde, Hærstyrke og Skattebyrde skal naae lige saa langt som Unionens Fællesskab, og at det sidste ikke maa udstrækkes videre, end ogsaa den første kan naae.

Altsaa ligesaa vel udenfor som indenfor Regeringsformens Text værner den nuværende Rigsakt ganske anderledes om Norges Stilling i Unionen, end Tilfældet vilde blive med den nye, trods den Sætning om Ligeberettigelse, hvormed Udkastets § 1 indleder de nye Forskrifter.

Løvegaarden i Alhambra.

Det ved sin østerlandfke Bygningspragt berømte Slot Alhambra ligger i Hovedstaden Granada af Provinfen Granada i den sydlige Del af Spanien. Den rige og glimrende mauriske Bygningsstil har her saamange skjønne Mindesmærker som Følge af Arabernes Herredømme i denne Del af Spanien lige til det 15de Aarhundrede. Af alle de dejlige Bygninger fra den Tid er det kongelige Palas Alhambra den fornemste, hvilket ogsaa er naturligt nok, naar man erindrer sig, at det blev grundlagt henimod Slutningen af det 12te, men trods al Anstrængelse ikke kunde blive færdigt før imod Slutningen af det 13de Aarhundrede, — var altsaa under Bygning i over hundrede Aar. Senere har det desuden faaet adskillige Tilbygninger, og navnlig foretoges endel mindre heldige Forandringer under Kæiser Karl den Femte, som dog ikke blir skjøntet synderlig Opmærksomhed. Paaladsets særskilte Dele er lagt omkring 2de aabne aabne Pladse, af hvilke den ene hedder Alberca, den anden Løvegaarden, og det er en Udfigt af denne, vort Billede fremstiller. Selve Gaarden danner en Firkant med 126 Fods Længde og 72 Fods Bredde; den har det anseelige Tal af 121 Søjler og ikke mindre end 17 Springvandskummer, hvoraf en med 13 Straaler. De fornemste Værelser i Bygningen er Audientsfalen (Modtagelsesfalten), Sendebudenes Sal, de to Søstres Sal og Domsfalten. Samlingen af alle disse Sale og Gaardspladsen med Springvande og Søjlerækker, Altsammen skinnende i den rigeste Farvepragt, giver det Hele Udseende af at tilhøre en anden og mere glimrende Verden end den, vi bebor. Til Slottet hører blandt andre Herligheder naturligvis ogsaa Park med Skove af dejlige, sydlandske Træer, hvoraf nævnes som mærkelige 2de ualmindelig store Cypressetræer, der er over 500 Aar gamle.

Løvegaarden i Alhambra.

Stordøens nye Seminarium.

Efter en velvillig tilfattet Tegning af den nye Bygning for Stordøens Seminarium gives i vor Blad idag en Ufsildning af samme. Bygningen er opført efter Tegning af Hr. Binnebalde, under Hr. Arkitekt Schierg's Opsyn og tilfredsstillende berettigede Krav; den er maaste en af de største Træbygninger paa Landet i Norge; men da Alt er harmonisk, faar man ikke noget Indtryk af nogen overvældende Mæsse.

Indvielsen fandt Sted ihøst, nemlig den 7de September. Til Højtideligheden var — ifølge en os tilfattet Beretning om Dagens Begivenhed — indbudt Biskop Birkeland, Stiftamtmand Smit, Stiftsprovst Daa og Skoledirektør Lous samt Provstiets Præster. Man tog først Afsted med de gamle Tomter og drog derpaa i Procession til den nye Bygning, hvor Indvielsen begyndte med første Vers af Psalmen: „I Jesu Navn skal al vor Gjærning ske“ og derpaa følgende af Provst Landstad for Anledningen forfattede Sang:

hævede Dagens Betydning. Den højtidelige Indvielsestale sluttede med følgende Ord:

„Saa indvier jeg da i Jesu Navn dette Hus til Brug for Stordøens Skolelærerseminarium. Jeg helliger dets Læresale til nyttigt Undervisning i Kristi Aand. Jeg indvier og helliger det dertil i den treenige Guds Navn, Faderens, Sønnens og den Helligaands! Amen.“ Derpaa nedbad han Guds Velsignelse over Lærere og Elever og lyfte til Slutning den apostoliske Velsignelse over Forsamlingen.

Derpaa fulgte Slutningen af Provst Landstads Sang:

Herre, Du Livets og Lysets den evige Kilde,
Dine Lysstrømme gyd over os aarle og silde!
Store og Smaa
Lær os i Dit Lys at gaa,
at Ingen sig skal forville.

Ja, læg Du Hænder velsignende paa os i Naade,
lad Din den gode Aand Hjertene styre og raade
her hos os bliv
hver Dag med Lys og med Liv
bænk det os Alle til Naade!

Mel. Lovet den Herre.

Uden at Herren selv bygger os Huset til Hygge
stræbe forgjæves de Mænd, som med Møje det bygge;
uden hans Vagt
selv tager Staden i Agt,
Vægterne ej den betrygge.

Hyad her end aarle og silde med Lærdommen stræves,
hyad her end ydes af Kundskab og atter vil kræves,
er ej Guds Haand
Livets og Sandhedens Aand
med os, er al Ting forgjæves.

Byg Du, o Herre, selv Huset og hav med dit Øje
over vor Jdræt en Helligdoms Vagt fra det Høje!
Kom til os ned
selv os i Naade bered,
at vi til Dig ret os høre!

Nu for Dit Mafyn i Jesu Navn her vi indtræde,
samles om Ordet, og Sandheden søge med Glæde;
af Din Miftund
mangen Velsignelses Stund
vilde Du her os tilstede!

Derpaa holdt Hr. Skoledirektør Lous en vakker Tale, hvori han med gripende Virkning udviklede Seminariets og Skolens Gjærning og frem-

Naar vi gaa ud til de kjære smaa Lam for at sanke
til Dig, vor Hyrde, lad Mafyn os ingen Tid anke!
Lad, hvor vi gaa,
dette Ord: „Nøgt mine Faar!“
aldrig os glibe af Lante!

Jesu, lad Gjærningen, viet Dit Riges Sag, lykkes!
Kirken med Frugter af Ordet mangfoldelig smykkes!
at Land og Strand
for hver Velsølle kan
som en Guds Urtegaard tykkes!

Derpaa sang den hele Forsamling: „I Jesu Navn vi leve vil og dø“, hvorefter Seminariets Elever sang en vakker Kantate, skreven og sat i Musik af Skolelærer Mo fra Bergen, en tidligere Elev af Stordøens Seminarium. — Fra Biskop Birkeland, der ligesom Stiftsprovst Daa var hindret fra at møde, var indløben en Skrivelse, som Seminariets Bestyrer Hr. Sognepræst Kierulff nu oplæste, idet han tillige efter en hjertelig Bøn om at Biskoppens Velsignelses-Brief maatte gaa i Opfyldelse lyfte Velsignelse over Forsamlingen, og dermed sluttede Højtideligheden.

Christiania.

Den 8de Februar 1868.

Man er for Tiden i vort Land beskæftiget med et voldsomt Matrifuleringsarbejde. Ved dette tilfuges imidlertid ikke istandbragt nogen ny Maalestof for Skattefordelingen, hvorimod Meningen blot er den, at rette paa den allerede tilværende saaledes, at Landejendommens Stilling ligeoverfor de efter Matrifuleringen udlignede Lønngjælder overalt bliver lige, hvilket ikke hidtil, i den Grad som ønskeligt kunde være, har været Tilfældet. Det vil for Landdistrikternes Befolkning være af Interesse at sættes en Smule ind i disse for den saa vigtige Forholde, og vi skal derfor omtale det med nogle Ord.

Norges saakaldte gamle Matriful skriver sig fra et Reskript af 23 Januar 1665, hvorved paabødtes en Omregulering af den indtil da som Regler for Skatteligningen benyttede Landfylde, der som Ligningsfundament havde den Ulejlighed ved sig, at den dannedes af de mest forskelligeartede Jvelser og desuden langt fra ledede til billige Resultater. Ifølge Reskriptet skulde al Skuld omgjøres og udtrykkes i Korn, Smør og Fiff (1 Skpd. eller

1½ Spand Korn skulde være lig 1½ Løb Smør og 3 Boger Fiff). En hel Del af de øvrige gamle Skuldspieces blev dog fr andeles bibeholdt, saaledes at man ogsaa efter Reskriptet kunde se Skulden ansat i Salt, Huder o. s. v. Omsat til Korn udgjorde den samlede Matrifulskuld 40,500 Skpd. Lunge.

Den saaledes istandbragte Matriful var imidlertid meget mangelfuld, og blandt de flere Anordninger, der blev truffet for at rette paa Tilstanden, var ogsaa Paabudet om ny Matrifulering i det danske „Sartkorn“, hvilket der imidlertid ikke blev Noget af.

Først ved Loven af 17 August 1818 paabødtes endelig en ny Matrifulering for det hele Rige med Undtagelse af det egentlige Finnmarken, der heller ikke tidligere havde været Skuldsat. Skulden skulde efter denne Lov fastsættes i en eneste Skuldenhed — Penge (Daler — Ort — Skilling), og frembragtes ved at dividere en Ejendoms Lart — det Lyvedobbelte af Nettoafkastningen i et Middelsaar, ansat i Penge — med 400. Landets Matrifulskuld blev efter denne Lov 240,000 Skulddaler; Matrifularten altsaa 96 Millioner Speciesdaler.

Med denne nye Matriful tænkte man nu at have faaet istand et overalt paa lige Maade virkende og i al Fremtid uforanderligt Skatteligningsfundament.

Det viste sig imidlertid, og det forholdsvis meget snart, at være en Skuffelse. Matrifularterne saaes at være mangelfulde, og man opdagede, at Bestandet var bleven sat i højere Skuld end Østlandet.

Derfor udkom Loven af 6 Juni 1863 og foreskrev en indgribende Revision af den bestaaende Matrikul, — og det er denne Revision, hvormed man nu er beskæftiget allerede paa det 5te Aar.

Dette Arbejde er ikke af de mindst vidtløftige og omstændelige; thi det gaar Trin for Trin opover, inden det naar en endelig Afslutning.

Første Trin: I hvert af Landets Herreder - Formandskabsdistrikter (omtrent 450 i Tallet) - dannes - væsentligst af Kommunebestyrelsens Medlemmer - en Herredskommission, som, efterat den gennem en forberedende Komite har labet forfatte Beskrivelse over samtlige Distriktets matrikulerede Ejendomme og Forslag til ny Fordeling af bisfens tidligere Skyld, iværkætter denne Skyldfordeling inden Herredet.

Paa andet Trin træder i Virksomhed en af 5 Mand, (valgte udenfor Fogderiet, 3 af Amtsformandskabet og 2 af Amtmanden) bestaaende Fogderikommission, der, foruden at tjene som Overdommer (Appellinstans) for Klager over Herredskommissionerne, har at fordele det hele Fogderis Matrikulskyld over de enkelte Herreder.

Paa tredje Trin kommer en Amtskommission paa 3 Mand valgte af Kongen og reparerer det hele Amts Skyld over dets Fogderier, foruden at ogsaa den har at fungere som Appellinstans, nemlig for Klager over Fogderikommissionerne.

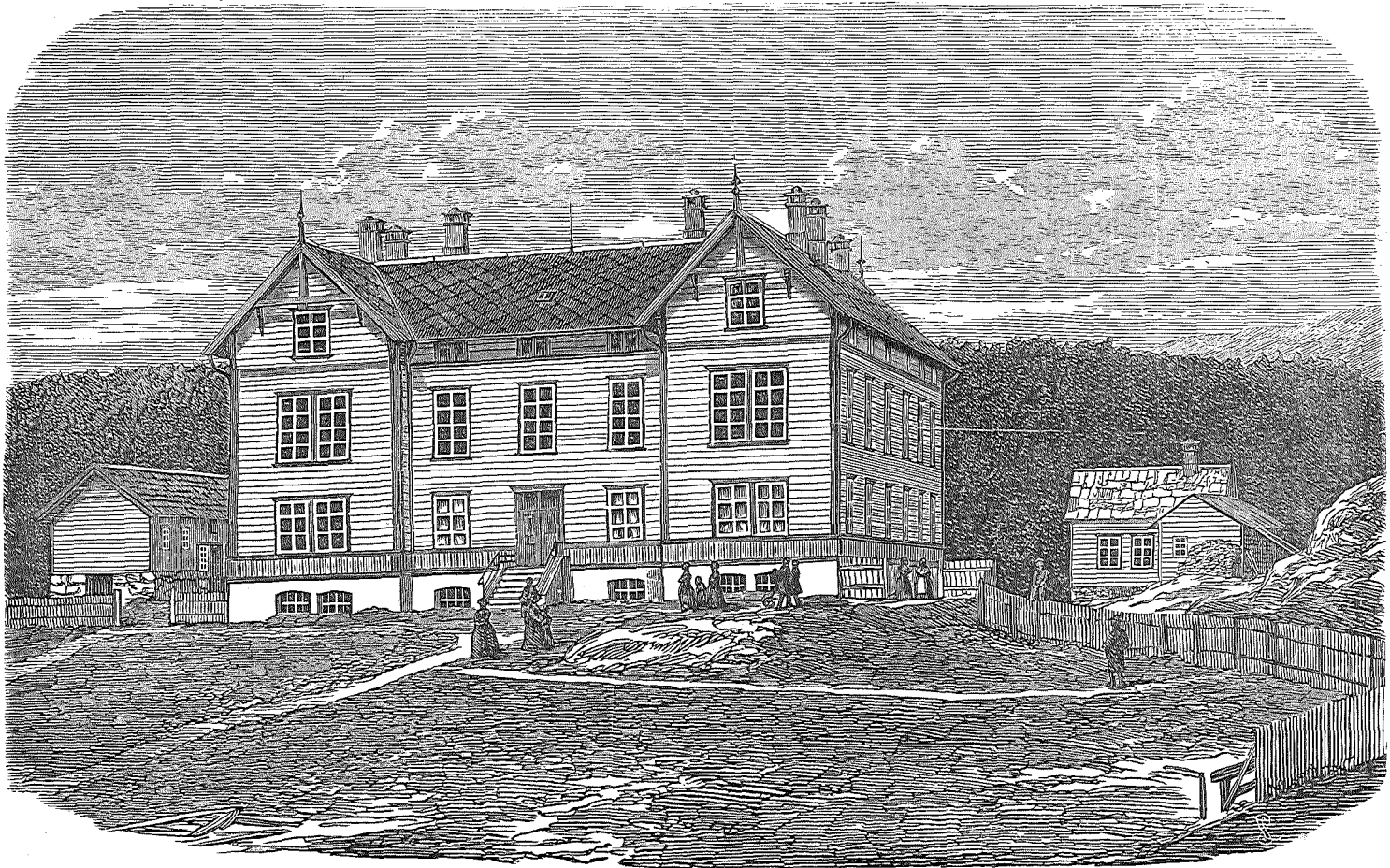
trikulering var først endelig færdig i Aaret 1837, da den ved Lov af 17 December blev sat i fuld Kraft; det varede altsaa den Gang 18 Aar før Alt var færdigt; men siden den nye Lov kom ud, er der blot gaaet 4½ Aar.

Ni Prædikener af Rasmus Lampe, forhenværende Sognepræst til Hammerfest. Udgivne af Cand. theol. H. J. Lampe og Præst Daniel Thrap. Denne Samling af Prædikener er udgivet efter Forfatterens Død, og den kan siges at indeholde de mest betydningsfulde i Forfatterens desværre altfor korte Virksomhed i Herrens Tjeneste. Om selve Prædikenerne kan vi alene sige, at de ere strengt dogmatiske og derfor maasse mindre tiltækkende for den almindelige Læser; de ere imidlertid ogsaa strengt kristelige og alvorlige, saa de vistnok i den Henseende have et ikke ringe Værd. (Floors Forlag. Bergen).

„Udvandrerens Vejleder og Raadgiver.“ Et Folkekrift ved forhenværende Premierløjtnant Boyesen. Denne lille Bog omfatter endel Beskrivelser over de amerikanske Stater Minnesota, Iowa, Nebraska, Kansas, Missouri, Texas og Sydstatene, og om alle disse Landsdele gives Oplysninger om Tilstande og Forholde i Almindelighed. Vi se os ikke istand til at kontrollere Alt, hvad der er anført, men saameget synes at fremgaa af hvad vi kan kontrollere, at Bogen ikke er aldeles at stole paa i alle Maader, skjønt den vel altid er noget bedre end de Avis-

— Af skandinaviske Blades Indhold i sidste Uge. I Allerums Sogn ved Helsingborg bygges der for tiden et Fattigarbejds-hus, der vil komme til at koste 10,000 Spd., foruden Værkstedindretninger, Husgeraad osv., og naar Alt er istand, antages at være medgaaet 5,000 Spd. til. Det er det første Fattigarbejds-hus i Sverige og et aldeles nyt Foretagende for Landsbyggerne; man venter sig Meget af en saadan Indretning, hvor Arbejdsløse og Fattige kunne faa Anledning til at tjene sit Brød istedetfor at have Valget mellem at sulde eller tigge eller begaa Forbrydelser. Omkostningerne ved Bygningen beskrives af 5 temmelig velstaaende Sogne ved Helsingborg.

Den svenske Rigsdag har faaet ikke færre end 409 Forslag, hvoraf 83 i første og 326 i andet Kammer; forrige Gang var der 367 ialt. Foruden de tidligere omtalte kan mærkes følgende: Hr. Viljestrøms Forslag om en Dissenterlov, i det Væsentlige overensstemmende med Norges. Hr. Edlunds om Bevilling til forberedende Undersøgelse af en Vej fra Bodø i Norge til Stallefå i Sverige; et om samme Emne er ogsaa fremsat af Hr. Lundström, begge i andet Kammer. Bankchef Wallenberg, den bekjendte Statsøkonom, foreslog i første Kammer, at Guld skulde indføres som Myntfod i Sverige. Hr. Wærn foreslog en Forbedring i Norges og Sveriges Samhandelslovgivning. Hr. Sæve i første Kammer foreslog, at offentlige Skolers Lærere skulde faa Pension, naar de havde fyldt 60 Aars Alderen

Stordens nye Seminarium.

Dg saa er fjerde eller sidste Trin naaet, hvor en Hovedskyldbeholdningskommission (5 eller 7 Mand, ligeledes valgte af Kongen) lægger den sidste Haand paa Verket, idet den — efterat frembragte Besværing over Amtskommissionerne ere endelig afgjorte — fordeler det hele Rigets samlede Matrikulskyld over de enkelte Amter.

Det nu stedfindende Matrikuleringsarbejde har — som et af disse Bestemmelser vil sees — ene og alene til Hensigt paa en billigere eller retfærdigere Maade end hidtil at fordele Landets Skyld, hvis samlede Sum bliver usforandret. Dog skal Skyldbetegnelsen, Daler — Ort — Skilling ophøre, og istedet derfor indføres Benævnelsen Skyldmark og Skyldøre (1 Mark = 100 Øre), og Rigets nuværende Skyld omsættes til 500,000 Mark.

Revisionen er vel snart endt nu, da man allerede har arbejdet med den i omtrent 4 Aar vil man spørge?

Til Oplysning kan tjene, at man nu er kommen saavidt, at ikke blot de forberedende Komiteers Beskrivelser og Forslag (paa ganske faa Steder nær) er afgivne; men at endog næsten overalt selve Herredskommissionernes Skylddeling er iværksat, ja endog en og anden Fogderikommission har begyndt at røre paa sig. Men inden de alle Fogderikommissioner faar begyndt og blir færdige, og inden saa Amtskommissionerne og til syvende og sidst Hovedskyldbeholdningskommissionen kommer til Endskab med sine Gransninger, Sammenligninger og Fordelinger, vil det nok gaa en god Tid hen.

Den ved Lov af 17 August 1818 anordnede nye Ma-

skørner, der nu og da gaar gennem de norske Blade om amerikanske Forholde. Bogen er mere skrevet for at lokke til Udvandring, end til at give en aldeles upartisk Skildring af Amerika, og vi finde endel af de fremsførte Paastande at være uholdbare. At den tillige giver Vejledning til de ny Provinser og Sydstaterne, er intet godt Tegn. Af aabenbare Feil have vi fundet følgende: Iowa indlemmedes i Unionen 3 Marts 1845, ikke i 1846; det har ikke 900,000, men 675,000 Mennefter efter sidste officielle Opgave, Nebraska og Kansas have tilsammen ikke 200,000, men 130,000 Indbyggere. Missouri udgjør ikke 67,000, men lidt over 65,000 engelske □ Mile, og Texas udgjør ikke 268,684 □ Mile, men 274,356 — Alt efter de sidste officielle Opgaver. At forøvrigt Maalene ere engelske, og derved bliver givet i meget store Talstørrelser, er vistnok ingen Feil, men vildledende. Bogen er forøvrigt skrevet i en maadeholdende Tone, men desuagtet tilstrækkelig indsmigrende. (I Kommission hos Alb. Cammermeyer. Christiania).

Af Norden. Maanedsskrift, udgivet af Lieblein, er udkommet sidste Hefte af 4de Bind med Bidrag af Præsten Floed, Dr. Horn og Sagfører Schulze samt endel uanvendte. Blandt Bognytt anmeldes Overlærer Knudsens Bog om Maalstrævet i godkendende Udtryk. (Expedition: Brøgger & Christie, Christiania).

Af dansk Ordbrug af C. Melbeck foreligger nu 6te Hefte: God — holde. Det er ny Subskription til nedfat Pris. (Gyldendalske Forlag. Kjøbenhavn).

og havde været 30 Aar i Tjeneste, hvoraf mindst 20 som almindelig Lærer. Desuden har Hr. D. B. Olsson bragt paa Bane, at Brændevinsbrænding skulde forbydes i Landet, og Hr. Reutererona mente, at Kommunernes Udsalg af Brændevin i Smaat skulde forandres; begge Dele blev kraftigen imødegaaet, da sig Ordning vilde være en Forholdenes Omvæltning af en meget farlig Beskaffenhed. 91 Stemmer forfæstede (mod 70) at Forslagene skulde sendes til et Udvalg. Af andre fremkomne Forslag kan mærkes Hr. Bovins om Dødsstraffens Afkæffelse — blev fraraadet af Minister de Geer; Hr. Hedlunds om Afkæffelse af Helligdagene: Trettende Dag Jul, Mariebebudelsesdag og Christi Himmelfartsdag, hvilke Højtider skulde henlægges til næste Søndag; Hr. Hjertas om Forandring i Stemmeretten ved Kommunevalg (nu have de Rigeste flere Stemmer end de Øvrige, Antallet retter sig efter Formuen); samt Hr. Otterstrøms om Forandring af Lovene for Almueskolevæsenet (et lignende er bragt af Per Nilsson) og Hr. Johan Andersson om Forbedring af Almueskolelærernes Løn.

En løjlig Hændelse foresaldt nylig paa den svenske Rigsdag i første Kammer. Den befærdede Grev Eric Sparre, der under Statholderdagen var saa bøs, holdt en Tale om Samhandelslovgivningen de forenede Riger imellem og kom tilslut til at omtale de norske Blades Uelshed, der dog blev overgaaet af de svenske, der løj paa ham i den Grad, at man i Norge tænkte sig Grevens som et Udyr, et Monstrum. Han raabte derpaa til Vadsreferenterne, at de skulde skrive, hvad han nu sagde og saa udfældte han Stockholms

mest udbredte Blade i en Tone og med nogle Fabler, der bragte den hele Forsamling til at strakte, men ogsaa paadrog ham Tilrettesisning af Friherre A. E. Naab. Hensigten med Grev Sparres Optraeden var at faa ind i norske Blade, at han var den varmeste Ven, som Norge havde paa den svenske Rigsdag, hvilket herved bekendtgjøres.

Göteborgs Arbejderforening havde atter nylig en selskabelig Sammenkomst, hvori en Masse Medlemmer deltog. Om Husholdningsforeningen ophlystes, at den siden 4 April havde haft en Omsætning af 38,100 Spd.; til Vaaren agtes en Ved No. 3 aabnet i Göteborgs Forstad Majorana. I Foreningen forligger et Forslag til Oprettelse af en Folkebank.

Hertug Carl af Glücksborg, den danske Konges Broder, fører Sag mod den danske Statskasse om en Aarpenge paa 8,000 Spd. aarlig, han fik Løfte paa af Fredrik VI, men som han nu egentlig skulde have af Præsiden, efter at Holstein er fraflygt Danmark. Da Præsiden Intet vil give ham, fører han nu Sag mod den danske Statskasse.

Paa den danske Rigsdag er Hages Juryforslag taget tilbage; man raadede ham dertil, fordi det var bedst at vente indtil Regjeringen tog sig af den Sag, hvis store Nytte Saamange er enige om. — Forslaget om Valgmenigheder er kommet tilbage fra Udvalget med anbefaling og Udbebring; iftebefor 20 anses 10 Familjer nok til at danne en Valgmenighed, og iftedetfor et Bedehus, anses en Bedesal for tilstrækkelig, naar den har de nødvendige Indretninger til Gudstjenesten. Den anerkjendte Præst Nørdom har skrevet nogle dygtige Artikler i „Fædrelandet“ for Valgmenighedens Indførelse. — Om Forslaget til Omordning af Spøvrnet har Udvalget afgivet Betænkning, der blandt andet gaar ud paa en Forandring af Spøvrakademiet, hvor Eleverne foreslaaes at skulle have frit Ophold, Beklædning og Undervisning, samt øverste Klasse tilige Løn. Akademiet skal have 2 toaarige Klasser.

Den trofaste Slesviger Hr. N. Ahlmann har skrevet et lidet Skrift paa 14 Sider om Tilstanden i Slesvig, for at gjendrive nogle usandsfærdige Paastande, der fremsattes i et andet Skrift, der gik i præsidsk Mand. Ahlmanns Skrift rojes, som i alle Maader fortræffeligt og klart.

I „Aftenbladet“ er skrevet endel fornøjelige Artikler mod Maalstrævet, og nu er Morgenbladet fulgt efter med en Anmeldelse af Overlærer Knudsens Bog, ligeledes mod Maalstrævet. Og saa udkommer „Dølen“ paany og skriver mod begge disse Blade.

Saa vel i „Samars Stiftstidende“ som „Thronhjems Stiftstidende“ har der i den senere Tid været skrevet adskillige gode Artikler for aarlige Storting, direkte Valg, og flere andre Omforminger af vort offentlige Liv, der vissefelig trænger til en hel Del Friskhed og større almen Deltagelse.

De sidste Begivenheder.

Det har i den senere Tid været forkyndt, at der foretog en indgribende Omsvæltning i Italien, og at den italienske Regjering havde til Hensigt at opløse Parlamentet og vilkaarligt ombanne Forfatningen. Der er imidlertid intet indtruffet, som kunde tjene til at bestyrke dette Rygte, hvis Usandsynlighed tværtimod flere Omstændigheder og den hele nuværende Stilling synes at vise. Kong Viktor Emanuel er rejst til Turin og agter at opholde sig der i nogen Tid, hvormed det neppe er foreneligt, at der skulde paatænkes saa alvorlige Foranstaltninger. Ministeriet Menabrea's Stilling ligesoverfor Parlamentet bliver med hver Dag bedre og sikrere, og det har for nuværende en øjensynlig, kun lidet farlig Opposition at kæmpe med. Regjeringens Budgetforslag ere blevne vedtagne samtlige med en stor Majoritet, og da Regjeringen nægtede at beskæftige sig med et fra to Deputerede indkommet Forslag vedkommende Udgiftsbudgettet, gav Kammeret ogsaa hertil sin Billigelse. Den tidligere Justitsminister i Menabrea's Regjering, Guarterio, som gjælder for at være i en sær Grad forhadet af Fremstrids- eller Handlingspartiet, og som heller ikke fik nogen Plads i Menabrea's nye Ministerium efter den uheldige Afstemning i December Maaned f. A., er nu bleven udnævnt til Minister for det kongelige Hus. Denne Udnævnelse, der ser ud som en Demonstration imod hin Afstemning, har vistnok vakt et stærkt Misnøje og har ogsaa været Gjenstand for en Forespørgsel i Parlamentet; men, da her en af Ministerne erklærede, at han ikke vilde indlade sig paa nogen Redegjørelse i denne Sag, forbi den laa udenfor Parlamentets Myndighed, lod man ogsaa uden videre Sagen falde. Dette kan tjene som et Vidnesbyrd om, hvor lidet en mod den nuværende Regjering fiendtlig Retning kan siges at være raadende inden Parlamentet, og derom er ogsaa de paalideligste Beretninger enige, at Menabrea's Ministerium nu har vundet en fast Stilling, at

det hele saakaldte Højre eller det konservative Parti slutter sig tæt om det, og at ogsaa de andre Partiers beundigere Mænd støtte det, i Erkjendelsen af de Færet, som i dette Dødblik true Italien.

Det lader til, at Udsigterne til at faa istandbragt en europæisk Konferents om det romerske Spørgsmaal ved disse Omstændigheder har forbedret sig mærkeligt; det berettes nemlig fra forskjellige Kanter, at Frankrige i den sidste Tid har gjenoptaget Forhandlingerne angaaende denne sin Plan. Som bekendt, var det Ruslands, Preussens og Englands Paastud, for ikke at gaa ind paa Planen, at den var for ubestemt, at der ikke blev opstillet bestemte Forslag til en Ordning af Spørgsmaalet, der tilfredsstillende saavel Italienerne som Pavestolen, og hvorved Konferentsens Forhandlinger vilde opnaa et fast Grundlag. Men dette lod sig ikke gjøre, saalænge Italiens og Roms Fordringer stode saa uforenelige mod hinanden, som de endnu stode i Slutningen af forrige Aar. Italienerne kunde ikke ligefrem modsette sig Napoleons Konferentsforslag; men de bestrægtede det dog med største Mistillid eller Uvillie, fordi de frygtede, at Udsaldet af Konferentsen kunde blive, at Rom stilledes under Europas Beskyttelse, og at de saaledes maatte indtil videre give Afkald paa de nationale Bestræbelseres Formaal. I denne deres Stemning synes der nu mere og mere at indtræde et Omslag. Den sidste Tids Erfaringer har vist dem, at de ved at ville vinde alt, let kunne komme til at tabe alt, og at den voldsomme Stræben efter Rom let kan lede til Italiens fuldstændige Opløsning. Der er ikke Tvivl om, at det Parti, som ønsker denne Opløsning og en Tilbagevenden til de gamle Tilstande, optræder mere modigt og aabenlyst nu end nogenstunde, siden Nord- og Syditaliens Forening, og hvad der er værd at lægge Mærke til, men langtfra underligt eller usfordrøet: det har mest Fremgang, netop der, hvor ogsaa de voldsomste Enhedsmand, Mazzini og Garibaldi, have fundet sine fleste Tilhængere, nemlig i Neapel. Erføngen af Neapel er atter ude at røre paa sig, og det heder, at Folkets Masse ingenlunde er uimodtagelig for hans Udsendinges Paavirking, medens de ophlyste Klasser vistnok ere ham fiendtlige.

Under disse Omstændigheder er det meget rimeligt, at Italienerne ville vide at sætte bedre Pris, end de hidtil have gjort, paa Frankriges Venkab, og at de ville vise sig mindre fordringsfulde i det romerske Spørgsmaal, hvorved atter Frankrige vil sættes istand til at gjenoptage Konferentsplanen i en helbigere Form og under mere lovende Udsigter.

Nyheder.

Morgenbladets Redaktør har i nogen Tid jævnligen plaget adskillige Folk for at faa Oplysninger om Norsk Folkeblad. Vi ved ikke om Morgenblads-Artikler for igaar er en Bearbejdelse af det indsamlede Stof; men saameget synes vist, at enten er Morgenbladets Redaktør atter bleven holdt for Nar af dem, han udsitter, eller saa har han ladet offentliggjøre, hvad han burde vide er Løgn. Vi kan nemlig indtil videre ikke tro, at nogen „Medarbejder“ atter er ude og indsmugler Uandhed i Morgenbladet, saaledes som det nylig var Tilfældet, da Hr. Paul Bruns Stykke blev forsvanget i Morgenbladets Børge. — Vi anser os fremdeles fritagne for at indlade os i Skrivelser med Forfatteren af Morgenblads-Artikler for igaar; det er naturligvis en Uandhed, at vi tidligere have „svaret“ paa Morgenbladets Skumlerier, thi man vil erindre, at vi blot afslørede Morgenblads-Forfatterens onde Hensigter. Det er vissefelig overflødig at gjøre Publikum opmærksomt paa, at Artikler igaar har den meget dristige Paastand, at „en Indsender i Morgenbladet“ tidligere har meddelt Oplysninger om Norsk Folkeblads virkelige Forhold; det vil nemlig erindres, at Morgenbladet da som nu kun fremkom med Upaalideligheder og Uandheder, der, hvor ofte og hvor dristigt de end gjentages, dog forbliver at være hvad de virkelige er. Morgenbladet synes at ville sætte Publikums Overbærenhed paa den haardeste Prøve, naar det nu atter fremturer i Skumlerier, hvis ueble Hensigt er saa aabenbart. At stude Norsk Folkeblad er hidtil ikke lykkelig; efter Nytaar har Bladet saagodt som postdaglig faaet 20 til 50 nye Abonnenter og nogen Tilstrømning vedbliver. Oplaget er for tiden 8,500 Exemplarer.

(Brev til Norsk Folkeblad). Paa Justits pr. Lillestrand indviedes den 7de Januar Dens nye Skolehus til sin Bestemmelse. At Sagen omfattedes med almindelig Interesse viste sig deri, at saa Mange for Anledningen havde indfundet sig. Sognepræst Olseren holdt en vakkert og hjertelig Indvielsestale. I denne berøste han først det Glædelige i, at et saadant Hus var rejst her, og pegede paa de vigtigste Fordele, som deraf vilde følge for Skolen. Derpaa udviklede han det rette Forhold mellem Hjem og Skole og lagde varmt og alvorligt paa Hjertene Nøden-

digheden af, at Hjemmet og Skolen arbejder i Samklang. Han advarede indtrængende mod den Særgelighed, at der i Hjemmet paa saa mange Maader rives ned, hvad Skolen møjsommeligt bygger op — og viste, hvorledes Forældrene, naar saa er Tilfældet, berøver sig den Støtte, Skolen skulde være for dem i Opdragelsen af de Smaa. Efter at have mindet Skolebørnene om, hvormegen Kjærlighed Forældrene havde vist dem ved at rejse Skolehuset — og det for dem alene — samt formanet dem til rettelig at benytte sig af dette Gode, nedbades Herrens Betsignelse over den Gjerning, der her skulde gjøres.

Til dette Skolehus søger nu alle de skolepligtige Børn paa Justits. Før har Den været delt i to Skolekredse, og Undervisningen gaves i leiede Kredstuer. Men denne Ordning af Sagen har i længere Tid ikke kunnet tilfredsstillende Beboerne. Som Følge af at Kostholdet gaves in natura, havde man her som paa andre Steder, hvor Læreren behandles paa den Maade, undt for at beholde ham. Man indsaa ogsaa, at man vilde have større Nytte af Undervisningen, naar Børnene fra begge Kredse søgte til en Skole. Endelig kom man overens om at opføre et Skolehus for hele Den samt at lægge et Stykke Jord til. Af frivillige Bidrag, som indkom fra begge Kredse, kjøbtes et lidet Jordstykke, beliggende midt paa Den, og paa dette opførtes Skolebygningen, der just var færdig til Udgangen af forrige Aar. Den afgiver Belig for Læreren.

Naarildesiffet slaar til i Nordre distrikt ved Batalden og Rinn samt tilbels ogsaa i Nordfjord. I Søndre Distrikt er intet Fiske hidtil begyndt. Prisen er meget høj, nemlig 11—15 Ort Lønden.

Til gamle Valstad stilles i „Morgenbladet“ en Anmodning om at modtage Gjenvalg til Stortingmand. Anmodningen synes at ste i Henhold til Valstads ved sidste Valghandling afgivne højtidelige Erklæring om at ville trække sig tilbage fra Stortinget. Det synes høist rimeligt, at den nu snart 70 Aar gamle Mand søjes i et berettiget Ønske, og at man denne Gang prøver yngre Kræfter.

4000 Spd. er bleven kjøbet af Selskabet „De Gamle og Efterladtes Venner“ i Christianssand, af den samme ubekjendte Giver, som for 8 Aar tilbage gav Selskabet 2000 Spd.

En privat Bank med et Fond af 250,000 Spd. paatænkes stiftet i Trondhjem.

Forsker. Sognepræst Løberg har af det Nathefte Legat faaet 300 Spd. for at fortsætte sine Undersøgelser af Fiskerierne i Finnmarken.

Et Skarpskytterkompagni af Arbejdere tænkes dannet i Christiania.

I Sandefjord er stiftet en Forening, der skal slutte sig som Afdeling til Smandsmissionen her i Landet.

Et Arbejdersamfund paatænkes oprettet i Fredrikshald.

Ved Døden er afganget Grosfæter D. M. Hauge. Han var Stortingmand for Christiania i 1848 og 1851, har i mange Aar virket med stor Indflydelse i Kommunen, og var en af Byens første Forretningsmænd. — Dørtoldbetjent Frelsen i Skien er pludselig død uden foregaaende Sygdom i en Alder af 70 Aar.

Kolera raser i Byen Mesina paa Den Sicilien med megen Dødelighed.

Det norske Selskab feirede den 24de Jannar sin 50aarige Stiftelsesdag.

I Sydamerika foreslaar man et Jernbaneanlæg tværs igennem Landet fra La Plata til Chili, saa Sejlsaden om Kap Horn undgaaes.

Listerbaadene vinde efter Amtmandens Indberetning angaaende den opsendte Baadbygger N. S. Danielsen Lund fra Lister mere og mere Amerkendelse hos Befolkningen i den Tromsø Amt, idet Baadene blive søgte med Begjærlighed. Den daarlige Høst vil imidlertid foreløbig svække Foretagsheden for alt Nyt og Baadens Udbredelse som Følge deraf ikke foregaa saa hastigt som man ellers kunde vente.

Amerikalystne opfordres af en Udvandrer (bat. Wisconsin 20 Decbr. i Stav. Amts.) til vel at overveje Sagen, forinden de stiller sig fra Hjemmet, da mange Modgange og Besværigheder vente Udvandrere hinsides Atlanterhavet.

En modig Præst. For nogle Uger siden forliste et Luggerskib ved den engelske Kyst, tæt ved Dymchurch. Befolkningen kunde ikke komme Skibets Maandskab til hjælp, da Redningsbaaden ikke var tilstede. Den ene efter anden af Mandstabet fandt saaledes sin Død i det oprørte Hav, og alene Skipperen stod tilbage i Braget. Sognepræsten i det nærmeste Sogn, Præsten Cobb kom da til, og stjønt det var meget kaldt, sprang han dog i Sjøen, fysiomet ud til Braget og reddede Skipperen. For sin raske Daad fik han en Guldbmedalje af Selskabet for Redningsbaade, og senere har Dronning Victoria givet ham Albertsmedaljen — et udmærket Hæderstegn.

En Lærerpost for 2de Kreds med faste Skolelokaler og med en indtil Videre bestemt aarlig Undervisningstid af 30 Uger er ledig i Hvers Skolekommune paa Spidmøre. For en Stiftsseminalist er bestemt 9 Ort pr. Uge i Løn, der efter 2 a 3 Aars tilfredsstillende Tjeneste kan ventes forhøjet til 2 Spd. -- for enhver Anden 6 Ort. Læreren vil enten erholde Godtgjærelse for Kosthold (1 Spd. pr. Uge) eller Kosthold in natura paa Skolestedet. Ansøgninger om Posten, der bliver at tiltræde inden førstkommande Mai Maaned, maa indsendes til Hvers Skolekommission inden 6 Uger fra Dato.

Hers Præstegaard den 20de Januar 1868.
N. A. Rolland.

Ledig Lærerpost.

I Balsfjorden er en Skolepost ledig. Distriktet bestaar for Tiden af 4 Kreds omkring Bunden af Malangen, 2 Kreds i Balsfjorden. I en af Kredse er Børnene Finner, og Skendstaf til Lappisk gøtteligt, men ikke nødvendig. Undervisningstiden er 36-30 Uger aarlig; Lønnen 2 Spd. pr. Uge. Skolen holdes paa Omgang i de af Skolekommissionen udpegede Lokaler. Kost og Verberge in natura. Ansøgninger, stilled til Tromsø Stiftsdirection, indsendes til Balsfjordens Skolekommission pr. Tromsø.

I Holts Præstegjeld er Lærerposten for Angestad Skole ledig. Skolen holdes her i Kredsstue 30 Uger aarlig. Læreren Løn 50 Spd. foruden Kostholdsgodtgjærelse 40 Spd. Ansøgninger sendes til Holts Skolekommission inden 6 Uger fra Dato.

Holts Præstegaard pr. Tvedestrand, d. 21 Januar 1868.

2de Kirkefangerposter

- ere ledige i Skjervø Præstegjeld for 1ste Januar d. A.
- 1) Kirkefangerposten ved Skjervø Hovedkirke kan anslaaes i aarlig Indtægt til 70 Spd., fri Bolig, 2 Bærelser og Kjøkken, i Faststolen. Den nuværende Klokkergaard, Lille Tasseby, som antages at kunne jøde 2-3 Kjør, vil sandsynligvis blive solgt, og i saa Fald vil af Præstegaarden blive udvist Jordveit til Kirkefangeren, der med Tiden antages at kunne jøde 2 Kjør. Kirkefangeren vil have at deltage i Konfirmandundervisningen, naar Sognepræsten finder det fornødent, og nyder herfor brugeligt Offer af hver Konfirmand. Med Kirkefangerombudet er forenet en Lærerpost med for Tiden 14 Ugers Undervisningstid i 3 Kreds; men den kan forges til 24 Uger, idet flere Kreds kan tillægges. Læreren 9 Spd. pr. Maaned for en Skolepost; Kosthold for en Uge til 1 Ort. Kosthold in natura; Kjøpholdet beregnet til 1 Spd. pr. Uge. Skolen holdes, udenfor Faststolen, i leide Lokaler.
 - 2) Kirkefangerposten ved Heifens Anner kan anslaaes i aarlig Indtægt til 30 Spd. Fri Bolig i Faststolen. Med Hensyn til Konfirmandundervisningen samme Bestemmelser som i Hovedfognet. Som Lærer vil Kirkefangeren have at undervise 30-40 Uger om Aaret; for Tiden 5 Kreds med 38 Ugers Skoletid; men Omregulering af Annerets Skolekreds forbeholdes. Læreren og Kosthold som i Hovedfognet; Kostholdet beregnet til 6 Ort pr. Uge. Skolen holdes, udenfor Faststolen, i leide Lokaler. Færdighed i det qvænke Sprog udfordres.
- Ansøgninger om disse Poster, ledsagede af fornødne Attester og Stillede, for Kirkefangerombudets Vedkommende til Tromsø Biskop og for Lærerposternes Vedkommende til Tromsø Stiftsdirection, indsendes til Undertegnede. Ansøgningstiden 6 Uger.
- Skjervø Præstegaard 14 Januar 1868.
Chr. Magelssen.

Kirkefanger- og Skolelærer-Posten

i Ullersv, Anner til Steberg, er ledig. Skole holdes 36 Uger om Aaret i 2 Kreds, hvorfor Lønnen er 1 1/2 Spd. og Kostholdsgodtgjærelse 1 Spd. pr. Uge. Med Tiden kan paaregnes Familiebolig. Indtægten som Kirkefanger udgjør omtr. 25 Spd. aarlig. God Sangstemme kommer i fortrinlig Betragtning. Ansøgninger om denne Post, stilled til Christiania Stiftsdirection og forsynede med fornødne Attester, kunne i betalte Breve indsendes til Stebergs Skolekommission pr. Sarpsborg i Løbet af 6 Uger.

Steberg Præstegd. den 15de Janr. 1868.

Agenter søges

til en Forretning, som giver en god Provision. Artikelen er af den Beskaffenhed, at den passer saavel for Landet som for Kjøbstæderne. Franckerede Breve mærket **K. L.** bedes tilsendt **Aug. I. Wolff & Co.s Annoncebureau i Kjøbenhavn.**

Brandforsikrings-Selskabet „NORDEN“

overtager Forsikringer i Landdistrikterne paa almindelige Landhønsrings-Gjenstande til 1/4 pCt. eller 30 Skilling af 100 Spd. for Aaret; man henvende sig til Hovedcontoiuret i Christiania eller nærmeste Agent.

Jacob Ihlen. H. F. Løkke. Olai Olsen. M. Langgaard. J. Birch.

C. F. Gjerdrum adm. Directeur.

Tidsskrift for det praktiske Landbrug

og dets Vinæring.

5te Uargangs 3die og 4de Hefte er idag udkommet og indeholder: Hvorledes skal en Jordbruger indrette sin Drift for at bemynte til sin Fordel de Jerandringer, Priserne paa Jordbrugets og Kvægavlens Produkter i den senere Tid have undergaaet? Et Foredrag af Landbrugsstolebestyrer M. E. Lyng. — Kort Beretning om Indersøens Fugderies Jordbrug m. m. vedgrevne 1866. Af L. P. Nilsen. — Merageroff. — Lang som Foder. — Gasfald som Gjødning. — Planternes Røring. Efter H. Warrington. — Om Fodringsmidlerne. — Om kunstige Gjødningmidler. Efter A. Støckhardt. — Kreaturfødemidlets Remi. — Efter det Engelske. — Om Hylbebugten, dens Dyrkning og Nytte. — Et Besøg ved Verdensudstillingen i Paris (med Træsnit). Af Udgiveren. — Lyndingsbugsten betragtet som Middel til at svække Virkningerne af fiendtlige Naturkræfter. Af M. B. Dahl. — De nødvendige Egenstaber for at blive Land mand. Efter det Engelske. — Om Enyltebyr. — Landboforholdene i Nordamerica. Af J. Howard. — Uddrag af Statsagronom J. Lindeqvists Indberetning om Kvægavlens og Faareavlens Fremme i Aaret 1866. — Avlsforvalteren. — En let Maade at udrydde Kvæten. — Afgangsegamen ved Aas. — Trede og fjerde Kvartal 1867. — Christiania-Priser i Midten af December paa Landmands-Artikler. — Høstnytt. — Lemmebog for Landmand. — Smaafluk: Skendetegn paa godt og daarlige Kjøb. — Middelt med Køllet og Bogst. — Et brugbart Landmand.

Dette Tidsskrift udkommer med 4 Hefter à 3 seksensidige Ark om Aaret og Prisen er 60 § aarlig, Postporto iberegnet. Det kan bestilles paa ethvert Postaanbuds og i enhver Boghandel med forudsøis Betaling. Tidsskriftet vil ligesom hidtil redegjøre for Landbrugets Standpunkt og Fremskridt inden- og udenlands, og særlig hvad der angaar Jordbrug, Husdyravl og Melkestel. Oplysninger om Stogbrug, Høvedsen og Landbrugets andre Vinæring meddeles ogsaa, og vil der overalt hvor det tiltrænges, ligesom hidtil, vedgives Tegninger. Med Tidsskriftet følger Aarsberetninger fra Selskabet for Norges Vel. Naar der paa engang jhøbes Expl. af Tidsskriftet for mindst 6 Spd., erholdes den kommende Uargang for 48 § og de ældre Uargange for 36 § pr. Expl. Enkelte Expl. af de ældre Uargange erholdes for 60 §. Christiania, 31 Januar 1868. Joh. Th. Landmark.

Bestyrer- og Regnskabsposten ved Sandnes Teglværk er ledig. Lønnen er 250 Spd. aarlig med fri Bolig og Brænde. Posten tiltrædes i April eller jensef i Mai d. A. Andragender med Vidnesbyrd om Paalidelighed og Færdighed i Bogførjel indsendes inden 8 Uger til P. E. Namslund. Stavanger d. 22 Januar 1868.

”Vort Land.”

Den udkomne Salvaargang af ”Vort Land,” med ”Dølen” som Feuilleton, faaes heftet og forsynet med Indholdsfortegnelse hos Bogtrykker Larsen, Døre Slots-gade No. 16. Pris 48 Skilling.

Til Amerika.

De i Emigrantarten fordelagtig bekjendte metalhuede og hurtigseilende første Klasses Skibe. Refondo, ”Chapman,” ”Caroline,” ”Olaf” m. Fl. vil af os blive expederede fra Christiania til Kvebek med Passagerer i Løbet af April anst. ”Refondo,” drægtig 481 Læster og med næsten 2 Rod høit Mellemdæk samt ”Chapman” og ”Olaf” ligger allerede til Skue paa Christiania Havn. Fragten er billig og de øvrige Betingelser favorable for Emigranter. Enhver nærmere Oplysning erholdes ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til

Blichfeldt, Knoph & Co., autoriserede Emigrationsagenter, Prindsensgade No. 3, Christiania.

Fortrinlig Passagerleilighed

til Quebek.

Klipperskibet ”Rubens,” 314 Kom -Læster, første Klasse, kobberforhudet og ført af Kapt. C. I. Johnson (forhen Fører af Emigrantskibet Drøbak), afgaar en af de første Dage af April førstkommande med Passagerer fra Christiania til Quebek. Fartøiet, der udelukkende er bygget for Emigrantfart, tilbyder ved sit lyse og rummelige og ca. 8 Fod høie Mellemdæk samt øvrige bekvemme Indretninger, en for Passagerer fordelagtig Leilighed. Fragten er billig. Passagerindskrivning foregaar hos Undertegnede ligesom enhver nærmere Oplysning meddeles saavel af mig, som af Skibets Fører, boende paa Hjørnet af Raadhusgaden og Kongensgade i Christiania. Christiania, Januar 1868. L. E. Nielsen, store Strandg. No. 10 ligeoverfor Børsen.

Førældre og Børn.

No. VI af Ugeskriftet For Ungdommen indeholder: Damaftus med Billeder. Den heltemodige Løds. De gjenskundne Børn. Riffelader med Billeder. Langt inde i Urskoven (Fortættelse) (de hvide Nybyggernes Kamp med de vilde Indianere i Amerika). Vilttrædende Abonnenter kunne endnu faa Bladet fra Begyndelsen. Subskribentfamlere faa hvert 6te Expl. uden Betaling.

Børnenes Blad.

Paa dette for Ungdommen meget belærende og underholdende Ugeblad, der med Forsaar bekyndte sin 5de Uargang, indbydes herved til nyttige Abonnenter. Bladet, der udkommer i ottefaltigt Format hver Lørdag, af og til med passende Træsnit, koster halvvaarlig 36 § med et Tillæg af 6 § for Forsendelse med Posten hele Riget rundt. Den med Bladet i forrige Aar gratis medfulgte Zulegave, for 96 Sider i 50 med Omflag, indeholdende dels originale Smaastrykker, dels Udvalg af den bedste udenlandske Literatur for Ungdommen, erholdes enhver ny tiltrædende Abonnent gratis med at erlægge Betalingen for indværende Aar ved Antagelsen med 84 §, iberegnet Porto. Denne Gratisuddeling vil kun vedblive, saalænge der haves Exemplarer tilbage af Zulegaven. — Saasnart Abonnenternes Antal er opgaet til 5000, vil Bladet udkomme i dobbelt Størrelse til samme Pris som nu for Aaret, nemlig 72 § for Indenbyes- og 84 § for Udenbyesboende. — Komplette Expl. af Bladet for 1867 med dertil hørende Zulegave sælges for 72 §. — Bladet kan bestilles ved Hyltethøjhelst Postkontor eller Postaanbuds, i Byerne hos Dvrr. Boghandlere og i Christiania i Bladets Expedition hos Bogtrykker H. J. Jensen, Brogaden No. 3 b. Endvidere er der med Bladet forbundet en Præmiefordeling for Besvarelse af Præspøgaver, hvilken findes anført i No. 3 af Bladet for dette Aar

Ny illustrerad Tidning

anmälar till prenumerat sin fjerde ärgang. Fortgående på snamma bana, som hitills tillväunnit henne en ständigt ökad publiks bevägenhet, skall tidningen sträfva att i text och bild motsvara hvarje billig fordran.

Från Onkel Adam, Orvar Odd, Jo. Jo., Erik Bögh, Victor Ryberg, Fr. Hedberg, Lea, Carlino, Pilgrimen, L. Dietrichson, C. L. m. fl. har redaktionen att motse bidrag äfven under ingående år, och Aug. Blanches tecknar fortfarande i Ny Illustrerad Tidnings spalter sina „Tafolor ur Lifvet.“

De flesta bland våra framstående konstnärer lemna bidrag till våra framstående illustrationer och serier af Edv. Berg, A. Malmström, V. St. Lerche, T., m. fl. komma att fortgå. Åt den fosterländska konstens skilda grenar skall tidningen egna en lifvig uppmärksamhet. Serien af Rigsdagsporträtter kommer att fortsättas, äfvensom naturvetenskaplig och konsthistorisk öfversigt, samt för de sårskilda årstiderna, en illustrerad mode-revy.

På Ny Illustrerad Tidning, som utgifves i Stockholm hvarje lördag och med fredagens aftonsposter expedieras till landsorten, kan prenumereras såväl å postkontoren som i bokhandeln samt inom hufvedstaden på de dagliga tidningarnes utdelningsställen och å tidningens egen byrå, Munkbrogatan n:o 6, hvarifrån tidningen, genom redaktionens försorg och utan någon kostnad för mottagaren, kringsändes till der antecknade prenumeranter inom hufvedstaden.

Prenumerationspriset är lika öfver hela riket (i landsorten postförvaltare arfvodet indberäknadt) 12 rdr. för hett år, 6 rdr. 50 öre för halft år och 3 rdr. 50 öre för ett kvartal. Stockholm i December 1867.

Redaktionen.

Paa 2den Uarg. (1868) af ”Kirkelig Tidende for kristeligt Kægfoll,” redigeret af Seminarist, V. Flokken og med et stort Arkiv, vil udkomme i den senere Uge i Thronbjem, kan subscriberes paa alle Posthuse. Pris 60 Skill., Porto 10 Skill. pr. Uarg.; paa 9 betalte Expl. gives 1 frit. I Bladet vil bl. andet meddeles kirkelige Efterretninger og, med Bistand af en Theolog, Afhandlinger angaaende kirkelige Spørgsmaal.

J. W. Cappelens Pianoforte-Magazin er for Tiden forsynet med et stort Assortement opreftaaende Instrumenter fra Pleyels, Erards og Hüni & Hüberts Fabrikker, hvorover Pris-Courant paa Forlangende udleveres. Paa Grund af Soldnedfættelsen kan nu tilftaaes 15 pCt. Rabat mod Kontant Betaling.

For Instrumenternes Soliditet garanteres, og ved Forsendelse leveres Emballage gratis.

Norsk Byg kjøbes af I. C. Helgesen.

I alle Boglaer faaes: **Retfærdigheds- og Stilvælselser i Modermaalet**, udgivet af D. Stave. Pris 12 §. I Partier paa mindst 25 Exempl. gives 20 pCt. Rabat, naar de retvireres hos Udgiveren, Universitetsgaden No. 1.